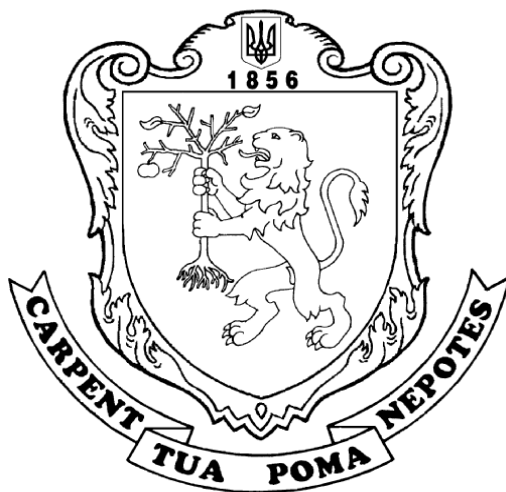

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет будівництва та архітектури
Відділ аспірантури та докторантури

ЗВІТ

про результати опитування здобувачів ступеня доктора філософії
за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»
щодо оцінки якості та організації навчання в аспірантурі
Львівського національного університету природокористування

Дубляни 2023

ЗМІСТ

Вступ	3
Результати опитування	4
Висновки	12
Анкета	14

ВСТУП

Для удосконалення процесу навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у Львівському національному університеті природокористування періодично здійснюється опитування аспірантів стосовно оцінки ними рівня та організації навчання в аспірантурі. Основною метою опитування є з'ясування поглядів здобувачів ступеня доктора філософії щодо реального стану та проблем навчального процесу. Результати анкетування використовуються для удосконалення освітньо-наукових програм підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та організації навчання в аспірантурі.

Опитування є анонімним. Воно здійснюється за розробленою анкетною, яку було конвертовано в Google-форму та надіслано кожному аспіранту на його особисту електронну адресу. Анкетування, результати якого представлені у цьому звіті, проведено протягом 07-13 березня 2023 року. У ньому взяли участь 8 респондентів.

Організатори не ставили за мету деталізувати думку аспірантів стосовно окремих аспектів організації виконання освітньо-наукової програми за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», оскільки за невеликої кількості респондентів та індивідуалізації їх навчальних планів це могло вплинути на анонімність опитування.

Результати опитування оголошені й проаналізовані на засіданні вченої ради факультету будівництва та архітектури (протокол № 7 від 16.03.2023 року) та розміщені на сайті університету.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Форма анкети передбачала отримання інформації, що стосується оцінки аспірантами відповідності навчання в аспірантурі їх інтересам, ідентифікації основних проблем, з якими вони зіткнулися, оцінки виконання окремих компонентів освітньо-наукової програми, перспектив залучення до процесів академічної мобільності. Окрім відзначення запропонованих варіантів відповідей аспіранти мали змогу висловити свої міркування та побажання стосовно піднятих в анкеті питань у відкритій формі (дописів).

1. Наскільки навчання в аспірантурі Львівського національного університету природокористування відповідає Вашим очікуванням та інтересам?

Із 8 аспірантів за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія», від яких отримані відповіді, 6 зазначили, що навчання в аспірантурі загалом відповідає їх очікуванням та інтересам, 1 респондент також надав позитивну оцінку, але вказав, що відчуває деякі проблеми. Ще одному аспіранту виявилось важко відповісти на питання. Варіанти, які вказували б на вищий рівень незадоволення навчанням в аспірантурі, відмічені не були.

Ідентифікації проблем з навчанням присвячено наступне питання анкети.

2. Відзначте основні проблеми, з якими Ви зіткнулися під час навчання в аспірантурі.

Основні проблеми, з якими зіткнулися аспіранти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» під час навчання в аспірантурі

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Частка респондентів у загальній сукупності, %
Значних проблем не відчуваю	5	62,5
Брак часу на навчання (поєднання навчання й зайнятості на роботі)	2	25,0
Необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або керівника	-	-
Брак базових знань, отриманих під час навчання на рівні бакалавра та магістра	-	-
Брак творчого натхнення	-	-
Труднощі в комунікації з науковим керівником, викладачами під час дистанційного навчання (слід уточнити які: технічні, організаційні чи суб'єктивні (психологічні?)	-	-
Труднощі з виконанням програми наукових досліджень	1	12,5

При відповіді на це питання респонденти мали змогу відзначити більш ніж один варіант відповіді, однак обмежились вибором тільки однієї відповіді.

П'ять респондентів стверджують, що не стикнулись з тими чи іншими проблемами під час навчання в аспірантурі. Двоє аспірантів спеціальності вказали, що відчувають брак часу, оскільки їм доводиться поєднувати навчання з зайнятістю на роботі, зокрема.

Один респондент вказав на труднощі з виконанням програми наукових досліджень.

Інші варіанти відповіді щодо проблем, які доводиться долати аспірантам під час навчання, теж відзначені не були. Це стосується, зокрема, варіантів стосовно необ'єктивного (упередженого) ставлення з боку окремих викладачів або наукового керівника, труднощів в комунікації з науковим керівником та викладачами під час дистанційного навчання, браку базових знань.

За наявності труднощів з виконанням програми наукових досліджень конкретизуйте їх характер:

Хоча лише один із респондентів вказав, що відчуває труднощі з виконанням програми наукових досліджень, інші зазначили, що зовсім відповідних проблем оминати не вдалося. Ймовірно, аспіранти не вважали ці труднощі надто серйозними, однак відзначили наступні варіанти відповідей.

Труднощі з виконанням програми наукових досліджень, з якими зіткнулися аспіранти за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія»

Варіант відповіді	Кількість респондентів	Частка респондентів у загальній сукупності, %
Труднощі з доступом до наукової літератури (мовні чи технічні?)	3	37,5
Труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел (мовні чи технічні?)	1	12,5
Недостатній рівень матеріально-технічної бази для проведення дослідів, експериментів, розрахунків	1	12,5

Троє аспірантів відзначили труднощі з доступом до наукової літератури, відзначивши в дописі, що йдеться про брак літератури за темою дисертації. Очевидно, це пов'язано з новизною обраної тематики та недостатньою опрацьованістю конкретного наукового напрямку загалом.

Із 8 респондентів один зазначив, що відчуває певні труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел. У дописах відзначено, у чому саме полягали ці труднощі. Йдеться про те, що складно отримати доступ до матеріалів наукометричних баз Web of Science тощо.

Один респондент вказував на труднощі, пов'язані з недостатнім рівнем матеріально-технічної бази.

3. Як Ви оцінюєте співпрацю з наступними суб'єктами та структурами, підтримку з їх боку

Важливою для успішного освітньо-наукового процесу є комунікація аспіранта з усіма залученими суб'єктами та структурними одиницями. Всебічна підтримка з їхнього боку є запорукою успішного навчання та виконання наукової програми здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти.

Результати опитування (кількість відповідей / %)

Суб'єкт, структура	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Для мене це не принципово (не контактую)
Науковий керівник	7 / 87,5	1 / 12,5	-	-	-
Кафедра, на якій виконуєте дисертаційну роботу	7 / 87,5	1 / 12,5	-	-	-
Відділ аспірантури і докторантури	8 / 100	-	-	-	-

Усі респонденти відзначили свою задоволеність співпрацею з науковим керівником, з кафедрою, на якій виконують дисертаційну роботу, а також – комунікацією з відділом аспірантури та докторантури, призначення якого – здійснювати інформаційний супровід аспіранта впродовж всього періоду навчання.

Зазначте пропозиції щодо удосконалення співпраці з суб'єктами та структурами, контакти з якими для Вас важливі

Аспіранти мали можливість розкрити свої міркування стосовно покращання комунікації з окремими суб'єктами.

Аспіранти надали схвальну оцінку та вказали на відсутність зауважень.

4. Зазначте, якою мірою Ви задоволені змістом та рівнем викладання наступних блоків дисциплін

Результати опитування (кількість відповідей / %)

Блок дисциплін	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Важко відповісти (не всі дисципліни вивчали)
Загальної підготовки (філософія, наукова іноземна мова, психологія і педагогіка вищої школи)	5 / 62,5	3 / 37,5	-	-	-
Дисципліни професійної підготовки (без вибіркових)	6 / 75	2 / 25	-	-	-

Аспіранти дали високу оцінку змісту та рівню викладання обов'язкових дисциплін (як загальної, так і професійної підготовки).

Респонденти (62,5 %) висловили свою задоволеність блоком дисциплін загальної підготовки, вибравши відповідь «Цілком задоволений» і «Загалом задоволений» (37,5 % респондентів).

Стосовно дисциплін професійної підготовки, варіант відповіді «Цілком задоволений» дали 75 % респондентів, «Загалом задоволений» - 25 % опитаних.

Детальнішу інформацію можна почерпнути з дописів у відповідь на запитання:

Зазначте Ваші зауваження чи пропозиції щодо викладання окремих дисциплін, про які йдеться у п. 4 анкети

Із загальної кількості опитаних 6 респондентів не зазначили якихось зауважень чи пропозицій, вказавши, що загалом викладання дисциплін їх задовольняє. Інші аспіранти висловили бажання збільшити кількість годин практичних занять, застосовувати дистанційні форми навчання.

5. Чи задоволені Ви переліком запропонованих вибіркових дисциплін та організацією їх вибору?

Респонденти дали високу оцінку переліку запропонованих їм вибіркових дисциплін та організації їх вибору, оскільки 6 опитаних відзначили варіант відповіді «Загалом задоволений (-а)», 1 – «В основному задоволений (-а), але доцільні певні покращання» і 1 – «Важко відповісти». На момент опитування усі аспіранти вже визначилися з переліком цих дисциплін.

Аспіранти мали можливість сформулювати певні зауваження чи пропозиції стосовно вибіркових дисциплін:

Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення переліку вибіркових дисциплін та організації їх вибору

У дописах до цього пункту анкети аспіранти не зазначили якихось зауважень чи пропозицій, написавши схвальні відгуки стосовно переліку вибіркових дисциплін та організації їх вибору.

Один респондент зазначив про необхідність розширення переліку дисциплін, більшою мірою прив'язаних до тематики дисертаційного дослідження.

6. Як Ви оцінюєте можливості власного долучення до міжнародної академічної спільноти, у тому числі участь у програмах міжнародної академічної мобільності для аспірантів?

Створення можливостей долучення здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної академічної спільноти виступає важливим елементом організації навчання в аспірантурі. Розуміючи важливість відповідних контактів для набуття низки компетентностей, передбачених освітньо-науковою програмою, аспіранти все ж досить стримані в оцінці перспектив їх практичної реалізації. Тому 4 респондентів зазначили, що хочуть взяти участь у відповідних контактах і програмах (до яких відноситься й участь у програмах міжнародної академічної мобільності), але сумніваються у своїх можливостях. Двоє респондентів зазначили, що вже брали участь у таких контактах або запланували їх. Двоє із опитуваних вибрали варіант відповіді «Мені про це нічого невідомо». Очевидно, цей варіант відповіді надали аспіранти першого року навчання, які ще не ознайомлені з перспективами академічної мобільності.

7. Чи розумієте Ви зміст поняття «академічна доброчесність»?

Однією з умов формування доброчесного академічного середовища є розуміння усіма учасниками освітнього процесу необхідності дотримання принципів академічної доброчесності. Академічна доброчесність стає невід'ємною частиною освітньо-наукового процесу, а її порушення – загрозою для кожного здобувача вищої освіти та науково-педагогічного працівника.

Результати опитування про рівень обізнаності аспірантів із проблематикою академічної доброчесності свідчать, що усі респонденти свідомі щодо правил академічної доброчесності, академічної етики та розуміють цінності навчання та наукових здобутків. 100 % респондентів вказали на відповідь «Вважаю, що так».

8. Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі загалом (у доповнення до наведених вище пропозицій)

На завершення анкети респондентам надали можливість висловити додаткові міркування щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі, сформулювавши відповідний допис. Аспіранти були досить стриманими у пропозиціях, вказавши, що пропозиції відсутні, все влаштовує. Один респондент схвально відгукнувся про організацію підготовки здобувачів ступеня доктора філософії в університеті, надаючи розгорнений коментар: «На даний час організація навчання в аспірантурі цілком задовольняє, забезпечує комфортну роботу над дисертацією». Ще один респондент у дописі вказав про необхідність підтримки участі аспірантів у програмах академічної мобільності.

ВИСНОВКИ

В опитуванні взяли участь усі 8 респондентів, яким були надіслані анкети, що свідчить про розуміння здобувачами ступеня доктора філософії їх ролі в удосконаленні організації навчання в аспірантурі, відповідальність у цьому плані. За змістом окремих дописів складно чітко ідентифікувати позицію респондента, однак такі огріхи загалом типові для соціологічних опитувань. Результати опитування дали змогу встановити оцінку респондентами якості та організації навчання в аспірантурі за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія».

Респонденти загалом позитивно оцінили відповідність навчання в аспірантурі їх очікуванням та інтересам, лише один не зміг чітко визначитись. Двоє респондентів вказали, що відчують деякі проблеми, з якими зіткнулись під час навчання в аспірантурі. Це пов'язано з браком часу (оскільки доводиться поєднувати навчання з зайнятістю на роботі). Жоден з опитуваних не вказав, що відчував необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або наукового керівника, труднощі в комунікації з науковим керівником та викладачами під час дистанційного навчання, брак базових знань. Це можна розглядати як результат належної організації навчального процесу на відповідному рівні вищої освіти.

Рецензенти відзначили певні труднощі з виконанням програм наукових досліджень. Головним чином вони стосуються труднощів з доступом до наукової літератури, труднощів з отриманням інформації із зовнішніх джерел. Один аспірант вказав на недостатній рівень матеріально-технічної бази. Вирішення цих проблем доцільно пов'язувати з удосконаленням методики виконання аспірантами їх досліджень. Практика свідчить, що повне вирішення цих проблем неможливе, а завдання їх мінімізації доцільно покласти на наукових керівників.

Усі респонденти відзначили свою задоволеність співпрацею з науковим керівником, з кафедрою, на якій виконують дисертаційну роботу, а також – комунікацією з відділом аспірантури та докторантури.

Результати опитування засвідчили належну оцінку респондентами змісту та рівня викладання дисциплін обов'язкового вибору, переліку запропонованих вибіркових дисциплін та організації їх вибору. Окремі аспіранти висловили потребу у збільшенні кількості годин практичних занять, застосовувати дистанційні форми навчання.

Результати опитування підводять до висновку про необхідність удосконалення діяльності щодо створення можливостей для долучення

здобувачів ступеня доктора філософії до міжнародної академічної спільноти, їх участі у програмах академічної мобільності.

Варто зазначити про належний рівень обізнаності аспірантів із проблематикою академічної доброчесності: усі здобувачі ступеня доктора філософії за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія» свідомі щодо положень академічної доброчесності, академічної етики та розуміють цінності навчання та наукових здобутків.

Серед пропозицій з боку аспірантів щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі зазначено важливість допомоги у підготовці та сприяння участі у програмах академічної мобільності.

Оприлюднюючи цей звіт на сайті університету, його виконавці будуть вдячні за пропозиції щодо удосконалення змісту анкети та процедури опитування. Просимо направляти такі пропозиції у відділ аспірантури та докторантури Львівського національного університету природокористування.

АНКЕТА

Шановний аспіранте (аспірантко)!

Львівський національний університет природокористування просить Вас надати оцінку рівню та організації навчання в аспірантурі ЛНУП, допомогти нам з'ясувати проблеми у цій сфері.

Опитування анонімне! Його результати будуть представлені в узагальнюючому вигляді та використані для удосконалення освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії, організації навчання в аспірантурі.

1. Наскільки навчання в аспірантурі Львівського національного університету природокористування відповідає Вашим очікуванням та інтересам?

- загалом відповідає
- відповідає, але відчуваю деякі проблеми
- важко відповісти
- відповідає лише частково
- я розчарований (-а)

2. Відзначте основні проблеми, з якими Ви зіткнулися під час навчання в аспірантурі

- значних проблем не відчуваю
- брак часу на навчання (поєднання навчання й зайнятості на роботі)
- необ'єктивне (упереджене) ставлення з боку окремих викладачів або керівника
- брак базових знань, отриманих під час навчання на рівні бакалавра та магістра
- брак творчого натхнення
- труднощі в комунікації з науковим керівником, викладачами під час дистанційного навчання (слід уточнити які: технічні, організаційні чи суб'єктивні (психологічні?).
- труднощі з виконанням програми наукових досліджень

За наявності труднощів з виконанням програми наукових досліджень конкретизуйте їх характер:

- труднощі з доступом до наукової літератури (мовні чи технічні?)
- труднощі з отриманням інформації із зовнішніх джерел (мовні чи технічні?)
- недостатній рівень матеріально-технічної бази для проведення дослідів, експериментів, розрахунків

Уточніть зміст проблем (-и), з якими Ви зіткнулися:

3. Як Ви оцінюєте співпрацю з наступними суб'єктами та структурами, підтримку з їх боку

Суб'єкт, структура	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Для мене це не принципово (не контактую)
Науковий керівник					
Кафедра, на якій виконуєте дисертаційну роботу					
Відділ аспірантури і докторантури					

Зазначте пропозиції щодо удосконалення співпраці з суб'єктами та структурами, контакти з якими для Вас важливі

4. Зазначте, якою мірою Ви задоволені змістом та рівнем викладання наступних блоків дисциплін:

Блок дисциплін	Цілком задоволений (-а)	Загалом задоволений (-а)	Не зовсім задоволений (-а)	Загалом не задоволений (-а)	Важко відповісти (не всі дисципліни вивчали)
Загальної підготовки (філософія, наукова іноземна мова, психологія і педагогіка вищої школи)					
Дисципліни професійної підготовки (без вибіркового)					

Зазначте Ваші зауваження чи пропозиції щодо викладання окремих дисциплін, про які йдеться у п. 4 анкети

5. Чи задоволені Ви переліком запропонованих вибіркових дисциплін та організацією їх вибору?

- загалом задоволений (-а)
- в основному задоволений (-а), але доцільні певні покращання
- не задоволений (-а)
- важко відповісти

Зазначте Ваші пропозиції для удосконалення переліку вибіркових дисциплін та організації їх вибору

6. Як Ви оцінюєте можливості (наявні чи у перспективі) власного долучення до міжнародної академічної спільноти, у тому числі участь у програмах міжнародної академічної мобільності для аспірантів?

- вже брав (-ла) участь у таких контактах або запланував (-ла) їх
- хочу взяти участь, але сумніваюся у своїх (яких: фінансових, мовних чи сімейних) можливостях
- мене це не цікавить
- мені про це нічого не відомо

7. Чи розумієте Ви зміст поняття «академічна доброчесність»?

- вважаю, що так
- частково (важко відповісти)
- ні

8. Зазначте Ваші пропозиції щодо удосконалення змісту та організації навчання в аспірантурі загалом (у доповнення до наведених вище пропозицій)

Щиро дякуємо за надані відповіді!